

Rapportering av mistenkelige forhold – Regnskapsførere

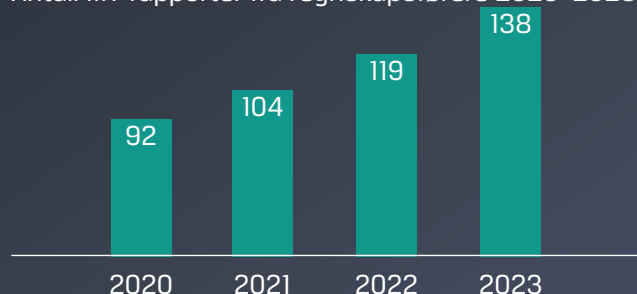
Enheten for finansiell etterretning (EFE) har utarbeidet dette dokumentet som en tilbakemelding og til hjelp for regnskapsførere i deres arbeid med å oppdage, avdekke og rapportere mistenkelige forhold knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering. De kvalitative dataene under typetilfeller og kvalitet er hentet fra rapporter innsendt fra regnskapsførere det siste året.

Dette dokumenter er ment for å supplementere Indikatorer på mistenkelige transaksjoner for rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven – Regnskap og Revisjon (2017). Vi oppfordrer aktivt til å være oppmerksomme på publikasjoner, blant annet årsrapporter, temarapporter og indikatorlister på våre hjemmesider okokrim.no.

Ifølge Finanstilsynets virksomhetsregister er det 12 635 statsautoriserte regnskapsførere og 2573 regnskapselskaper registrert i Norge¹. De 10 største regnskapsselskapene målt i omsetning², står for omtrent 30% av MT-rapporter fra regnskapsførere i de siste 5 årene³. Det er 239 unike regnskapsførere/regnskapsselskaper som har innrapportert til EFE i perioden. I gjennomsnitt ble det rapportert under 2 MT-rapporter per melder.

Status 2023

Antall MT-rapporter fra regnskapsførere 2020–2023

Antall statsautoriserte regnskapsførere **12 635**

Antall statsautoriserte regnskapsførere som innrapporterte mistenkelige forhold til EFE **85**

Antall MT-rapporter mottatt fra statsautoriserte regnskapsførere **138**

Eksempler på mistenkelige forhold innrapportert av regnskapsførere (ikke uttømmende!)

Forhold knyttet til dokumentasjon

- Kontantinnbetalinger uten tilstrekkelig kvittering/dokumentasjon
- Fakturering fra avvirket foretak
- Feil/avvik på dokumentasjon på kjøp av varer og tjenester
- Fiktiv fakturering med formål om å overføre midler til/fra Norge

Forhold knyttet til transaksjon

- Kontantbetalinger over 40 000 NOK
- Høyt kontanttips som ikke samsvarer med industrinorm eller tidligere aktivitet på kunden
- Midler unndratt fra konkursbo
- Overføring fra selskapets konto til eierens private konto for utbetaling av lønn
- Lave bokførte inntekter målt mot omfanget av bokførte kostnader. Indikerer at inntekter holdes utenfor regnskapet

Forhold ved kunden

- Kunden svarer ikke på henvendelser
- Kunden inngår låneavtale med et foretak, hvor midlene lånes ut til privatperson i utlandet
- Unormale store transaksjoner inn/ut av selskapet som ikke stemmer overens med selskapets formål, størrelse og art

Andre forhold

- Uvanlig salg og kjøp av eiendeler (aksje/eiendom) til over/under markedspris
- Uvanlig sammenblanding av roller og interessekonflikter med kjøper eller selger sitt foretak
- Bruk av tredjeparter som ikke har en naturlig tilknytning til partsforholdet i utenlandsoverføringer
- Mistanke om ulovlig salg av fisk fra privatpersoner

¹ Per v.04.2024

² <https://www.regnskapnorge.no/om-oss/bransjeutvikling/>

³ Tidsperiode 01.01.2020–01.04.2024

Hva skal en MT-rapport inneholde?

Gode beskrivelser og egenverdinger er grunnleggende for kvaliteten på en rapport om mistenkelig forhold. Beskriv forholdet så godt som mulig (hva, hvor og når), registrer hvem som er involvert (konto, transaksjoner, personer, selskaper mv.) og knytninger mellom disse:

Følgende er eksempler på dokumentasjon som har vært nyttig i rapportene fra regnskapsførere:

- Fakturaer, kvitteringer og annen dokumentasjon
- Nummerert kommunikasjon med styret
- Kjøpekontrakter med dokumentasjon
- Kommunikasjon med kunden
- Dokumentasjon på inn-/utførsel av varer (import/eksport)
- Oppstilling over relevante fakturaer (fakturaoversikt)
- Saldobalanse
- Pristilbud på regnskapsoppdrag/forretningsførsel
- Oppdragsavtale
- Stiftelsesdokumenter
- Låneavtaler
- Melding om eierskifte
- Kontoutskrift
- Eier- og kjøretøysopplysninger

NB! Denne listen er ikke uttømmende, men er kun ment som eksempler på dokumentasjon som kan være relevante vedlegg til MT-rapportene.

Eksempel på rapport om mistenkelig forhold

Forholdet gjelder vår kunde Peder ÅS FNR 010100123456 med sitt enkeltpersonsforetak ENK1 org nr 123 456 789. Mistanken omhandler mulig fiktiv fakturering.

I perioden 01.01.XXXX–31.12.XXXX har vi oppdaget avvik på inngående fakturaer fra leverandører bokført hos vår kunde ENK1 som ikke stemmer overens med det leverandørene faktisk har fakturert. Vi er også regnskapsfører for de aktuelle leverandørene av ENK1 og har på den måten kunnet kontrollere dokumentasjonen etter at vi fattet mistanke.

Denne rapporten bidro til domfellelse av innehaver, som ble dømt for grovt skattesvik og regnskapsovertredelse

En faktura med skiftende størrelse og skrifttype førte til at vi tok en grundig gjennomgang av leverandørfakturaene til kunden vår ENK 1. Gjennomgangen førte til at vi mistenker fiktiv fakturering fra flere ulike leverandører til ENK1 gjennom flere år. Vi fant til sammen 30 mistenkelige fakturaer fra 6 ulike leverandører med en samlet sum kr. 449.000. I lys av å ha avdekket dette mistenker vi nå at dette har pågått tidligere også.

Som vedlegg ligger fakturaene og en logg over de avvikene vi har funnet på ENK 1, samt ENK 1 reskontrolister, samt innhentede reskontro lister fra flere av de aktuelle leverandørene.

Oppsummert fordeler avvikene seg slik på de ulike leverandørene:

- XX kjøp AS (org nr: XXX XXX XXX), 9 faktura, differanse kr. 200.000,-
- XX Maskin AS (org nr: XXX XXX XXX), 6 faktura, differanse kr. 90.000,-
- Kari Nordmann AS (org nr: XXX XXX XXX), 5 faktura, differanse kr. 100 000,-
- Eiendom XX AS (org nr: XXX XXX XXX), 2 faktura, differanse kr. 4.000,-
- Ole Olsen ENK (org: XXX XXX XXX), 2 faktura, differanse kr. 5.000,-
- XX-Bygg AS (org nr: XXX XXX XXX), 6 faktura, differanse kr. 50 000,-

Betalingene ble overført fra ENK1 sitt kontonummer 1111.11.1111 til konto 2222.22.2222 i Bank 123

Vi har utarbeidet og sendt inn mva-melding før vi avdekket disse avvikene og det vil derfor være feil i denne meldingen. Vi har ikke fortatt kontroll av inntekter, men det er tegn på at bankkontoutskriften kan være manipulert. Basert på våre undersøkelser kan vi ikke avkrefte mistanke for hvitvasking.